

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti
p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris
vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in
calce peculiari quoda[m] ...**

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

De quadruplici specie vltime voluntatis. Rubrica i

[urn:nbn:de:bsz:31-115460](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-115460)

Prima pars fororum

De quadruplici specie vltime voluntatis Rubrica. j.

Ultie voluta- t: qdru- plex est species

Onstat qua-

druplicem esse speci- em vltime volunta- tis scilicet testamen- tum / codicillum / do- nationem causa mortis / et episto- lam venerabilem . Quantum ad epistolam vir aut nunq̄ tempori- bus nostris recurri visum est cum per quamlibet p̄uarū trū : suc- vltime voluntati sufficienter pro- uidere q̄s valeat / et i qualibet do- ctrina expedit illis vti exemplis que consuetudo celebrior approp- riat . Nam ad ea que sepius con- tingunt adaptatur iura vt . ff. de legi. et se. l. nā ad ea . Iccirco epi- stola p̄ternissa de trib⁹ p̄mis spe- ciebus agēdū est . Licet epistola (vt dictū est) species sit vltime volūta- tis vt . C. de fideicō. l. z i epistola . et . l. miles in prin. ff. de leg. ij. z . l. i. C. de codicil. Diuidit̄ ergo tractatus iste i tres partes . Nā p̄- mo de testamentis . Secundo de codicillis . Tertio de donationi- bus cā mortis agif . Itaqz p̄mo videndum est de testamentis : sed quia omne opus quantuncumqz nobile : ipsa operantis p̄sona pre- cellit dignitate . Nā et personarū gratia omnia iura statuta sunt vt in situ. de iu. natu. §. vlti . Iccirco p̄mo de p̄sonis testantū vtputa de dignioribus . Secūdo vero de testamenti iure / natura / z ordine prosequamur .

Diuisio

Testan- di facul- tas que admo- dum sit cōcessa

Ad ditio . Prenutte p̄usq̄ ma- teriaz aggrediatis : q̄ s̄m̄ panoz . super rubro eē de testa . facultas testandi videt̄ hominibus quasi gratiose cōcessa : quia testator dis- ponit in id tēpus quo nō ē futur⁹ dñs . nā testamentū morte confir-

matur . vt i. e. cum marthe . versi. nouissimū eteni. de cele. missarū sed post mortē quis desinit eē do- minus . Ad hōs enī oīna soluit . vt in auc. de nup. §. deinceps autem col. iij. Unde dispositio licz fiat tēpore habili quo cōns: tñ effe- ctus confertur in tēpus inhabile qd̄ de mero iure nō deberet licere l. quod spōse . C. de dona. añ nup. hinc dixit glo. nota . q̄ papa non potest in vita sibi eligere successo- rem : quia effect⁹ cōfertur in tem- pus quo nō est futur⁹ papa . viij. q. i. §. his oīub⁹ quē §. quidā libri habent sub . c. apostolica . z ad pre- dicta vide glo. nota . que hoc sen- tit i. l. illa institutio . i. respō. ff. de heredi. insti. facit optime textus in . l. cum qui . in fin. ff. de iurisdic. oim iudiciū . hec panoz . vbi . §. sed bal. in dicta . l. illa institutio . dicit q̄ ideo valet testamentū : quia he- reditas sustinet vicē defuncti in- sti. de su. ser. in prin. Nec videtur dominum perditū sed trāslatum fec⁹ si esset oīno deperditū . vt . C. de lega. l. vxoz patrui . z . ff. de vsu fruc. lega. l. sticho . Glide de isto p̄ pau. de cast. fundamētaliter . in . l. i. in prin. ff. ad leg. falci. et per do. Chusto . poz . isti . de testa. ordi. in prin. in colū. iij. versi. circa . feci- dum quo iure fuerit inuentū . zc . et ibi Jason mar. in additionibus suis ad . d. Chusto . poz . vbi etiam ponit idem do. Chusto . i. versicu. et si dixerit quispiam . zc . quare fuerit permissum alicui testari : de quo dic latius vt per eum . Serar- dus . mulert .

Quib⁹ phibitū sit fa- cere testamētū . Rub. ij.

obis de per- onis testator tractā- tib⁹ sufficit de his so- tis videre q̄ testamen- tū dñ possunt facere : nā cis enu-

Testa- mentū quare valeat.

cat... i. h... no... ar... tu... tat... gat... har... re t... te teta... tota... C... am on... aduā h... reditac... trāsmu... tu lega... tum... n... nā... trā... car... Legati... serua... tum re... hū v... quod... trāsm... ali... sionem... glo... cedat a... bere... mu... testato... ris... dec... cōi... gat... sta... cōi... tol... Legatū... enez q̄... traste... atal... vlti... tu cōi... ctiū : v... herede... cum suo... onre... rie... fa q...